

‘Les dones són es principals víctimes del bloqueig’

du anys després de la
guerra del Golf Pèrsic,

els EUA i Gran Bretanya
semblen ser

els únics defensors

de l'embargament

sobre l'Iraq.

Patrice Mugny,

periodista i parlamentari

francès dels Verds, va

presentar la iniciativa,

denominada, “Un avió

per Bagdad”, per trencar

amb aquest bloqueig.

**La millor manera
de fer caure un
règim és la de
obtenir suport
de l'oposició
democràtica.”**

Tant a Europa com a l'Orient Mitjà, cada cop més veus s'aixequen contra l'embargament a l'Iraq, una mesura que ha suposat la mort de milers de civils i la destrucció de l'economia del país. Com a gest simbòlic, diversos avions procedents de Rússia i de països àrabs com Jordània o el Marroc han violat el bloqueig aeri imposat pels Estats Units.

Més a prop nostre, unes 150 personalitats artístiques i polítiques europees havien de sortir de París per aterrar a Bagdad el 29 de setembre en el marc de la campanya “Un avió per Bagdad”. Entre els viatgers s'hi trobaven els parlamentaris suïssos Ruth-Gaby Vermot (Partit Socialista) i Patrice Mugny (Els Verds), antic director del diari progressista *Le Courrier* de Ginebra. Al darrer moment, però, l'avió no es va enlairar. La mà invisible dels EUA sembla estar al darrere del que pot ser una nova derrota europea.

—Què ha passat exactament amb el vostre vol?

—Sembla que les pressions nord-americanes sobre les diferents companyies europees que havien donat el seu acord a aquesta iniciativa haurien estat la causa principal. Els EUA les haurien amenaçat de no poder tornar a aterrar en sòl nord-americà si col·laboraven amb nosaltres.

—Quins eren els objectius de la campanya “Un avió per Bagdad”?

—Des de fa anys l'embargament aplicat a l'Iraq és contestat. Si prenem les xifres de la Unidef, fins ara no desmentides, sobre la mortalitat infantil des del naixement fins als cinc anys, aquestes parlen d'unes 40.000 vícti-

mes a l'any. Això vol dir que en deu anys les xifres s'acosten al mig milió de víctimes entre els infants, sense parlar de les persones grans i de la resta de la població. A més, no només manquen productes de primera necessitat com els aliments o els medicaments sinó també maquinària bàsica com, per exemple, les peces que permeten de tenir accés a l'aigua potable o de mantenir la tecnologia necessària als hospitals.

En aquests darrers anys s'ha instal·lat una espècie de mentida al voltant de l'intercanvi “petroli per aliments” per dues raons: la primera és que l'embargament afecta les estructures mínimes que haurien de permetre a la gent de viure decentment. Alhora, al govern de Bagdad no li interessa que la població visqui millor car el seu poder es basa en aquest bloqueig. De fet, les dificultats de la població permeten que el règim es mantingui. Hom diu que l'objectiu de l'embargament és el d'acabar amb Saddam Hussein, però jo no m'ho crec. De fet, als EUA ja els va bé aquesta mena d'estabilitat “estabilitzada” a la regió, la qual permet de mantenir l'Iraq en una situació extremadament difícil sense deixar-li la possibilitat d'evolucionar en un sentit contrari al desitjat pels EUA.

—Per què va decidir fer aquesta acció ara precisament?

—El Pare Jean-Marie Benjamin ja havia violat l'embargament aeri amb d'altres persones anteriorment. Ara, aquest capellà francès volia reunir 150 personalitats polítiques, artístiques i del món del periodisme (bel-

gues, francesos, alemanys,...) per sortir un altre cop des de París i denunciar l'embarg. Un segon motiu és que s'estan obrint importants esclatxes en el sistema imposat a l'Iraq des de l'ONU. Al Consell de Seguretat, si la Gran Bretanya i els EUA es mostren tan durs és perquè Rússia, la Xina i França són cada cop més reticents a seguir aplicant aquesta mesura. A Suïssa, el govern federal sempre ha manifestat dubtes vers l'embarg.

—Abans de decidir d'anar a Bagdad havíeu tingut contactes amb la societat civil a l'Iraq o amb grups de refugiats a Europa per saber què en pensaven, de l'embarg i de la vostra iniciativa?

—A Suïssa hi ha un col·lectiu que reuneix nombroses associacions. Jo havia aconseguit el suport explícit de la Lliga dels Drets Humans, de les associacions pròximes a les esglésies catòliques i protestants així com del Centre islàmic de Ginebra. A l'Iraq, Ruth-Gaby Vermot i jo mateix teníem previst de reunir-nos sobretot amb les ONG de dones a Bagdad, ja que són justament aquestes les principals víctimes de l'embarg. El que sí volíem evitar era de trobar-nos al costat de les autoritats iraquianes, les quals haurien fet tot el possible per manipular-nos.

—Si s'acabés l'embarg, quina hauria de ser la nova política de l'ONU respecte al règim de Saddam Hussein?

—Jo em situo entre les persones que desitgen la fi del règim de Bagdad. Penso que la millor manera de fer caure un règim és la de donar suport a l'oposició democràtica a l'interior del país. Evidentment és molt delicat de trobar els "bons" interlocutors. En tot cas, hem pogut veure els límits de l'opció de l'embarg. En alguns casos l'embarg es pot justificar, sobretot quan és la mateixa població qui el demana, com fou el cas a Sud-àfrica. El partit de Nelson Mandela considerava que el bloqueig comercial faria més mal a la burgesia blanca que a la població negra, la qual estava disposada a assumir les conseqüències d'aquesta mesura de força. Aquest, però, no és el cas de l'Iraq. Penso que s'ha d'aixecar el bloqueig i mantenir un con-

"L'ONU fa la política que els seus països apliquen, i s'hauria de reformar profundament."

trol estricte sobre tot allò que fa referència a l'armament i la producció de material militar, nuclear o químic. Alhora, caldria donar suport als moviments d'oposició i afavorir en la mesura que sigui possible una unitat entre les diferents forces. Tanmateix, aquesta és una opció improbable si tenim en compte que les democràcies occidentals, sobretot els EUA, han ajudat tradicionalment règims autoritaris com es va fer a Amèrica Llatina.

—Oficialment, la política de l'ONU no ha variat des de l'establiment del pacte "petroli per aliments". Tot i així, les Nacions Unides tanquen els ulls davant de les importants xarxes de tràfic de productes de luxe assequibles per una minoria de la població. Podríem titllar d'hipòcrita l'actual política de l'ONU?

—La política de l'ONU és la que els seus estats membres apliquen. L'estructura del Consell de Seguretat afavoreix la instrumentalització de l'ONU per part dels cinc estats membres. Aquest va ser el cas durant la guerra del Golf. L'ONU s'hauria de reformar profundament, però encara és l'únic espai on els governs poden debatre sobre l'organització del món.

—A més de denunciar l'embargunes personalitats europees volien denunciar també la il·legalitat de les zones d'exclusió aèries existents aquests moments al nord (població kurda) i al sud (majoria xiïta) de l'Iraq. Quina seria l'alternativa a aquesta mesura si tenim en compte que Saddam Hussein ha atacat amb armes químiques la població civil kurda durant els últims vuitanta i que actualment persisteixen els rumors sobre un imminent atac de les tropes iraquianes al nord de l'Iraq?

—La millor manera de protegir la població de Saddam Hussein és negociar amb Saddam Hussein. En el cas dels kurds, em sembla evident que cal garantir un cert nivell d'autonomia.

—Recentment, el vice-president de la comissió suïssa d'afers estrangers, Claude Frey, defensava la necessitat de marcar-se de la política dictada pel Consell de Seguretat de l'ONU i l'EUA. A més sembla ser que la reobertura de l'ambaixada helvètica a Bagdad és molt propera. Aquest canvi està motivat més per interessos humanitaris o econòmics?

—A Ruth-Gaby Vermot i a mi mateix ens han acusat de representar els interessos econòmics del país a causa de la nostra implicació en aquesta campanya, cosa que mai no m'havia passat pel cap fins ara. Jo no estic en contra de la globalització econòmica per principi. Si hi ha intercanvis comercials entre l'Iraq i Suïssa, jo hi estic a favor. Si això que afavoreixen la majoria de la població civil, jo hi estic a favor. Si no, més han de beneficiar una minoria, jo m'hi posicionaré en contra.

—Amb iniciatives com "un avió suïss a Bagdad", podem parlar d'un "front popular" contrari a l'embarg?

—A cada país d'Europa existeixen grups de pressió contraris a aquesta mesura, però em sembla que hauríem de parlar més aviat d'un front europeu informal.

—Aquests darrers dies diversos avions procedents de països àrabs han aterrat a Bagdad desafiant l'ONU. Del costat suïss, hi haurà noves temptatives?

—Després d'aquest fracàs, veig difícil que es torni a intentar el mateix tipus d'acció; sobretot a causa de les fortes pressions dels EUA.